

obyčejném, kvapné vytrhování a padání do řeči druhého, za velmi neslušné pokládají. A jak je to u nás v besedách, poradách a jinde? — A tyto zdvořilé Indiany jmenuje soběcký hrdopyška European „*divochy*“ že snad nenosejí frak a cilyndr jeho, a neuklonkují se jak on, jinak myslíce a jinak mluvíce! —

Prostředek druhý.

Zřídte hospodářskou raddu v každé obci.

Údové hospodářské raddy jsou občané, kteří by se k tomu účelu sedružili, aby představenstvo své obce, vážné zastupitelstvo svého okresu u všem dobrém podporovali, zlořádům překáželi. Mimo to by dle pokroku hospodářského orbu, dobytčárství, štěparství, lukarství atd. v obci příkladně zvelebovali, a tak obecnému blahobytu *spojenými silami* napomahali. Údem hospodářské rady může býti každý hodný občan v obci, ať duchovník, učitel, lékař, hojič, rolník, řemeslník, průmyslník, domkař, jen když domek nebo kousek půdy nebo dílnu máje, všemu dobrému v obci přeje, národ svůj miluja o pokrok blaho a moc jeho dbá, bídným lenivcem v dobru nejša. Vzdělaných lidí z každého stavu a povolání hleďte sobě pro svou hospodářskou raddu získati a za údy je zvoliti. Hospodářská rada nemajíc jiných stanov, než-li těch, jež hospodářské jednoty krajské a jich od-

bory chovají, od nikoho nic nežádá, nikoho do svého lůna nenutí, aniž koho od výstoupení z ní zadržuje. Její heslo zní: *milujme národ svůj a v něm sebe.*

Schůze její a vycházky okolo obce děly by se v neděli po bohoslužbě, nebo odpoledne.

A jak by hospodářská radda v obcích působila!

Nu, vtělovala by rozumnost a ctnost v obci, aby pokroku v národě bylo. Zbuzovala by nedbalce k dobru, vypuzovala by nevědomost a zlořád z obce, aby blahobytu přibývalo.

Když některý občan svou živnost zanedbává, nebo nerozumně maří; kdy svou zahradou škodlivý hmyz krmí a rozmnožuje; když vodě škoditi nebrání; kdy proti požáru své budovy neochraňuje, svoje děti do školy neposílá a vůbec užitečné věci v živnosti a v rodině své promeškává; tož není toliko škoda jeho, ale i veškerej obce, a veškereho národa! Neboť když obec mnoho takových nedbalců v sobě chová, může v ní býti zásobenost? — A když národ mnoho takových obcí, nevědomostí a nedbalostí znuzačilych v sobě má, může ten v blahobytu a moci prospívat? A jakou si upravuje budoucnost, mezi dělými a napředujícími národy? —

Vinice mají svůj pořádek, lesy jsou dobrými chráněny zákony proti škůdníkům, proč by zahrady, louky, role nemohly hospodářskou raddou,